

From: "5.1.2.e" <5.1.2.e@gastransport.nl>
Sent: Wed, 5 Oct 2022 17:17:56 +0200
To: "5.1.2.e" <5.1.2.e@sodm.nl>
Cc: "5.1.2.e" <5.1.2.e@sodm.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@sodm.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@sodm.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@sodm.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@sodm.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@sodm.nl>
Subject: RE: Aanvullende vragen over kwikrapporten en op te vragen documenten
Attachments: Vragenlijst 5.1.2.e (SODM) betreffende kwik d.d. 2022-08-29 (e-mail).pdf

Geachte heer 5.1.2.e

In het bijgevoegde document (pdf-formaat) hebben wij uw vragen beantwoord. Een deel van de vragen heeft betrekking op de daadwerkelijke behandeling van aardgas door een gasproducent met behulp van een gasproductie installatie. Aangezien de kennis over dergelijke installaties bij GTS ontbreekt zijn deze vragen niet beantwoord maar wordt hiervoor verwezen naar de producenten.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

5.1.2.e

E: 5.1.2.e@gastransport.nl

M: 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@sodm.nl>

Verzonden: maandag 3 oktober 2022 14:47

Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@gastransport.nl>; 5.1.2.e

<5.1.2.e@gastransport.nl>

CC: 5.1.2.e <5.1.2.e@sodm.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@sodm.nl>; 5.1.2.e

<5.1.2.e@sodm.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@sodm.nl>

Onderwerp: FW: Aanvullende vragen over kwikrapporten en op te vragen documenten

Goedemiddag heer 5.1.2.e en 5.1.2.e

In onderstaande mail van 8 september 2022 had ik gevraagd om de daarin staande vragen binnen 3 weken te beantwoorden. Gezien ik van u beiden geen bericht heb ontvangen dat dit niet gaat lukken en ik ook de antwoorden niet heb ontvangen, stuur ik u deze reminder met het verzoek mij de antwoorden te mailen. Indien dit niet lukt verneem ik graag wat daar de reden van is en wanneer u denkt aan mij verzoek te kunnen voldoen. Mogelijk dat een deel al verzonden kan worden.

Inmiddels heb ik van u beiden een acceptatiemelding ontvangen van onze teams-meeting op 14 oktober 2022 van 13:00-15:00 uur.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

5.1.2.e

Toezicht 1, afdeling Gasnetten

Staatstoezicht op de Mijnen / State Supervision of Mines

Ministerie van Economische Zaken en Klimaat / Ministry of Economic Affairs and Climate Policy

Henri Faasdreef 312 | 2492 JP | Den Haag / The Hague

Postbus / P.O. Box 24037 | 2490 AA | Den Haag

M 5.1.2.e

5.1.2.e@sodm.nl

<http://www.sodm.nl>

<https://twitter.com/sodmnl>

Van: 5.1.2.e

Verzonden: donderdag 8 september 2022 15:24

Aan: '5.1.2.e' <5.1.2.e@gastransport.nl>; 5.1.2.e

<5.1.2.e@gastransport.nl>

CC: 5.1.2.e <5.1.2.e@sodm.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@sodm.nl>; 5.1.2.e

5.1.2.e <5.1.2.e@sodm.nl>

Onderwerp: Aanvullende vragen over kwikrapporten en op te vragen documenten

Geachte heer 5.1.2.e en 5.1.2.e

Het SodM heeft in juli 2022 aan GTS en de NAM verzocht om de zogenaamde 'kwikrapporten' met SodM te delen. Op 27 juli 2022 heeft de NAM de kwikrapporten van 2014 t/m 2021 aan het SodM gemaïld.

SodM heeft de rapporten bekeken en heeft een aantal aanvullende vragen, die hieronder staan weergegeven. Ik wil u verzoeken de vragen te beantwoorden en de antwoorden binnen 3 weken aan ons te mailen. Ook wil Sodm nog een aantal documenten ontvangen. SodM wil een TEAMS-meeting met u houden op vrijdag 7 oktober 2022 van 10.00 uur tot 11.00 uur, zodat we uw antwoorden kunnen bespreken. Ik zal u daar separaat een uitnodiging voor sturen.

1. In de kwikrapporten wordt melding gemaakt van kwikmetingen van voor 2014 (bijvoorbeeld Tjuchem Zuid-2 vanaf 2011 en OV's van de Groningen Ring van 2013). SodM zou graag de resultaten van de kwikmetingen van voor 2014 ontvangen om een beeld te kunnen vormen van de kwikconcentraties van voor 2014.
2. SodM wil een beeld krijgen van de kwikconcentraties in de verschillende gasvelden en wil hiertoe een overzicht ontvangen van de kwikconcentraties in de overige gasvelden.
3. Kunt u een toelichting geven over de verschillende units waar gemeten is (wat is een transferstation? – welke units volgen elkaar bij de gasstroom?).
4. Bespreking van de meetwaarden uit de kwikrapporten:
  - a. Kunt u een verklaring geven voor de verschillende gemeten waarden per jaar?
  - b. Wat is de periode waarover er fluctuaties in meetwaarden zijn (dag/week/maand/jaar) – zijn er dagelijkse fluctuaties, of wekelijks/maandelijks?
  - c. Hoe groot zijn de fluctuaties per fluctuatieperiode (deviatie van de meetwaarde)?
  - d. Op welke manier zijn de kwikconcentraties gemeten?
  - e. Wat is de nauwkeurigheid van de gemeten waarden?
  - f. Heeft u een verklaring voor het veel lager zijn van de gemeten waarden van GOS Scheemderzwaag 2005 – 2017 (m.u.v. 2007) dan de meetwaarden van het M&R Scheemda terwijl de stations zo'n 800 meter van elkaar vandaan liggen?
  - g. Heeft u een verklaring voor dat de gemeten waarden van het HTL lager zijn dan die van het M&R Scheemda, terwijl het M&R downstream van het HTL ligt?
5. Als BAT wordt deep cooling uitgevoerd:
  - a. Kunt u een uitleg geven over dit proces (hoe ver gekoeld, hoe wordt het Hg verwijderd, waar in het net wordt het uitgevoerd, wat is de verwachte Hg-reductie enz.)?
  - b. Op welke locaties wordt deep cooling uitgevoerd?
  - c. Kunt u aangeven hoe groot het effect is van deep cooling – uit de kwikrapporten is niet af te leiden dat er een reductie van de Hg-concentratie is.
  - d. In het kwikrapport van 2014 wordt gesteld dat het koelen van gas BAT is volgens de BREF. Is dit in de loop der tijd (anno 2021) nog steeds zo – is koeling van gas nog steeds BAT voor het verwijderen van Hg?
6. Kun u nader verklaren hoe voldaan wordt aan de minimalisatie verplichting van Hg (elke 5 jaar beoordelen of filtratie nodig is en concluderen dat het niet nodig is).
  - a. Waarom zijn geen filters toegepast terwijl de effecten significant zijn - gemeten waarden van UGS GRK (met filter) veel lager dan NORG (zonder filter)?
  - b. Waarom zijn de kwikfilters niet als BAT toegepast, terwijl aantoonbaar is dat deze filters een significantie reductie in Hg-concentratie bewerkstelligen?
7. Uit het meetrapport van Hg-concentraties in gas bij eindgebruikers blijkt dat in Veenwouden een veel hogere waarde wordt gemeten dan bij de andere meetpunten.
  - a. Heeft GTS/NAM onderzocht wat hier de oorzaak van is?
  - b. Heeft u een verklaring waarom deze gemeten waarden hoger zijn dan van M&R Scheemda?
  - c. Zijn er Hg-metingen verricht bij het M&R en/of GOS upstream van de meetlocatie Veenwouden?
8. Is de kwik-problematiek nog actueel?

- a. Wat zijn de Hg-concentraties in het huidige aardgas dat aangeboden wordt?_
- b. Wat is de Hg-concentratie in geïmporteerd aardgas (wordt dit gemonitord)?_

SodM wil nog een aantal documenten va GTS ontvangen:

9. SodM wil graag de "kwik beheersing studie" ontvangen._
10. In de kwikrapporten geeft u aan dat NAM een model ontwikkeld heeft voor het berekenen van de maximaal toegestane kwikconcentratie in sales gas, indien aan RIVM-norm van 50 ng/m³ voldaan wordt. Dit model is door DNV-GL beoordeeld. SodM wil dit (software)model en/of documentatie over dit model, ontvangen om het te kunnen beoordelen. Daarnaast wil SodM de toetsing van dit rekenmodel door DNV-GL ontvangen._

Indien nodig, kunt contact met opnemen voor een toelichting op bovenstaande vragen.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

5.1.2.e

Toezicht 1, afdeling Gasnetten

.....
Staatstoezicht op de Mijnen / State Supervision of Mines
Ministerie van Economische Zaken en Klimaat / Ministry of Economic Affairs and Climate Policy
Henri Faasdreef 312 | 2492 JP | Den Haag / The Hague
Postbus / P.O. Box 24037 | 2490 AA | Den Haag
.....

M 5.1.2.e

5.1.2.e

[@sodm.nl](mailto:5.1.2.e@sodm.nl)

<http://www.sodm.nl>

<https://twitter.com/sodmnl>

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.

The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

This communication is intended only for use by the addressee. It may contain confidential or privileged information. If you receive this communication unintentionally, please let us know by replying immediately. N.V. Nederlandse Gasunie does not guarantee that the information sent with this E-mail is correct and does not accept any liability for damages related thereto.
